

Cauza C-723/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

24 noiembrie 2022

Instanța de trimitere:

Oberlandesgericht München (Germania)

Data deciziei de trimitere:

24 noiembrie 2022

Apelantă:

Citadines Betriebs GmbH

Intimată:

MPLC Deutschland GmbH

**OBERLANDESGERICHT MÜNCHEN (TRIBUNALUL REGIONAL
SUPERIOR DIN MÜNCHEN)**

[*omissis*]

ORDONANȚĂ

În procedura

MPLC Deutschland GmbH, [*omissis*] Wachenheim

– reclamantă și intimată –

[*omissis*]

împotriva

Citadines Betriebs GmbH, [omissis] Eschborn

– pârâtă și apelantă –

[omissis]

având ca obiect încălcarea dreptului de autor pentru „Wickie und die starken Männer, Staffel 1 Episode 3 (Der Donnergott)” [„Vicky vikingul, sezonul 1 episodul 3 (Zeul tunetului)”]

la 24 noiembrie 2022, Camera a 29-a civilă a Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München) [omissis], în urma ședinței din 24 noiembrie 2022,

a hotărât:

- I. Suspendă procedura [omissis].
- II. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 al doilea paragraf TFUE, în scopul interpretării
 - articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (denumită în continuare: „Directiva Infosoc”),

următoarea întrebare în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

- Articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau practici naționale conform căreia se consideră comunicare publică furnizarea instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea, cum ar fi aparatele de televiziune din camerele și din sala de fitness ale unui hotel, în cazul în care semnalul este retransmis de asemenea la instalații prin intermediul unui sistem de distribuție prin cablu, care are însă loc în mod legal datorită licenței achiziționate de hotel?

Motive:

În litigiul cu care este sesizată instanța de trimitere, părțile sunt în dezacord asupra problemei dacă pârâta, în calitate de exploatoare a unui hotel, a încălcat dreptul la comunicarea publică a unui episod din serialul de televiziune „Wickie und die starken Männer” [Vicky vikingul], drept a cărui titulară pretinde că este reclamanta, prin aceea că în urma difuzării pe un post de televiziune public, acest episod a putut fi vizionat pe aparatele de televiziune puse la dispoziție de pârâtă într-o cameră de hotel și o sală de fitness, către care pârâta a retransmis în mod

legal semnalul prin intermediul unui sistem de distribuție prin cablu al hotelului în temeiul unei licențe cumpărate.

1. Cadrul juridic

a. Dreptul Uniunii

Considerentele Directivei Infosoc au, în extras, următorul conținut:

(23) Prezenta directivă trebuie să armonizeze într-o mai mare măsură dreptul de autor asupra actelor de comunicare publică. Acest drept trebuie înțeles în sens larg ca acoperind orice comunicare către public care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării. Acest drept include orice transmisie sau retransmisie, de orice natură, a unei opere către public, prin cablu sau fără cablu, inclusiv radiodifuziunea. Acest drept nu ar trebui să includă niciun alt act.

(27) Simpla furnizare a instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea nu reprezintă comunicare în înțelesul prezentei directive.

(32) Prezenta directivă prevede o enumerare exhaustivă a excepțiilor și limitărilor privind dreptul de reproducere și dreptul de comunicare publică. Anumite excepții sau limitări se aplică doar dreptului de reproducere, dacă este cazul. Această listă ține cont în mod corespunzător de diferitele tradiții juridice ale statelor membre, având în același timp ca scop să asigure funcționarea pieței interne. Statele membre trebuie să aplice în mod coerent aceste excepții și limitări, care vor fi evaluate cu ocazia revizuirii legislației de punere în aplicare în viitor.

Directiva Infosoc prevede, printre altele:

Articolul 1

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă reglementează protecția juridică a dreptului de autor și a drepturilor conexe în cadrul pieței interne, acordând o atenție specială societății informaționale.

Articolul 3

Dreptul de comunicare publică a operelor și dreptul de a pune la dispoziția publicului alte obiecte protejate

(1) Statele membre prevăd dreptul exclusiv al autorului de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor,

astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

b. Dreptul național

Articolul 15 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe (denumită în continuare „UrhG”) prevede, în extras:

- (2) Autorul are totodată dreptul exclusiv de a comunica publicului opera sa sub o formă nematerială (dreptul de comunicare publică). Dreptul de comunicare publică cuprinde în special:
1. dreptul de prezentare, de executare și de reprezentare (articolul 19),
 2. dreptul de punere la dispoziția publicului (articolul 19a),
 3. dreptul de radiodifuziune (articolul 20),
 4. dreptul de comunicare prin intermediul unor suporturi vizuale sau sonore (articolul 21),
 5. dreptul de a comunica emisiuni de radio și de a le pune la dispoziția publicului (articolul 22).

Articolul 20 din UrhG prevede:

Dreptul de radiodifuziune este dreptul de a pune opera la dispoziția publicului prin radio, televiziune, satelit, cablu sau alte mijloace tehnice similare.

Articolul 20b din UrhG prevede, printre altele:

- (1) Dreptul de a retransmite o operă difuzată în cadrul unui program simultan, nemodificat și complet retransmis (retransmisie) poate fi invocat numai prin intermediul unui organism de gestiune colectivă. Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică:
1. drepturilor asupra unei opere care este difuzată exclusiv în internet,
 2. drepturilor invocate de un organism de difuziune în legătură cu emisiunile sale.

Articolul 22 din UrhG prevede:

Dreptul de comunicare a emisiunilor de radio și de comunicare a punerii la dispoziția publicului este dreptul de a transmite către public emisiuni de

radio și comunicări bazate pe punerea la dispoziția publicului a unei opere prin intermediul unui ecran, al unui difuzor sau al altor sisteme tehnice similare. Articolul 19 alineatul (3) se aplică în mod corespunzător.

2. Situația de fapt din procedura principală

- a. Reclamanta, un organism de gestiune colectivă în temeiul dreptului german, independent și care are scop lucrativ, a introdus împotriva pârâtei, exploatoarea unui hotel, o acțiune în încetarea comunicării publice a unui episod din serialul de televiziune „Wickie und die starken Männer”, prin intermediul unei transmisii radio și folosind aparatele de televiziune amplasate de pârâtă în camerele de oaspeți, precum și în sala de fitness a hotelului său din München, în măsura în care semnalul radio este transmis la aparatele de televiziune prin cabluri coaxiale sau cabluri de date.

Acțiunea își are originea într-un incident care a avut loc la 17 noiembrie 2019, ora 6.20, când un anumit domn X și alte trei persoane, oaspeți ai hotelului, au vizionat, în camerele lor, pe televizorul pe care hotelul l-a pus la dispoziție, episodul difuzat de un post de televiziune public. Domnul X a vizionat episodul și în sala de fitness.

Aparatele de recepție nu au fost pornite de pârâtă, transmisia semnalului de televiziune către aparate a avut loc simultan și nemodificat prin intermediul unui sistem de distribuție prin cabluri al hotelului. Pentru retransmisia prin cablu, pârâta a încheiat contracte de licență cuprinzătoare cu organismele de gestiune colectivă germane.

Pârâta consideră că este îndreptățită să pună la dispoziția oaspeților, prin aparatele de televiziune din camerele și din sala de fitness ale hotelului, în temeiul contractului de licență de retransmisie prin cablu, emisiunile difuzate gratuit de postul public de televiziune.

În schimb, reclamanta consideră că, atât în privința televizoarelor instalate în camere, cât și a aparatului de televiziune pus la dispoziție în sala de fitness, pârâta a încălcat dreptul de autor întrucât a săvârșit o imixtiune în dreptul de comunicare publică prin aceea că a retransmis semnalul prin intermediul unui sistem de distribuție prin cablu al hotelului. Este nesemnificativ faptul că pârâta are acordul organismelor de gestiune colectivă pentru a realiza retransmisia prin cablu.

- b. Instanța de trimitere înclină spre o înțelegere a dispozițiilor articolului 22 și ale articolului 20b alineatul (1) din UrhG, care transpun în dreptul național articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc, coroborate cu articolul 15 alineatul (2) punctele 3 și 5 din UrhG în sensul că, deși, în lumina unei interpretări în conformitate cu directiva, o simplă punere la dispoziție a aparatelor de recepție nu constituie – ținând seama de considerentul (27) – o comunicare publică (a se vedea Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2020:268,

punctul 35 – Stirn și SAMI/Fleetmanager, ECLI:EU:C:2006:764, punctul 46 – SGAE), se aduce totuși atingere acestui drept din cauza retransmisiei anterioare a semnalului la aparatele de recepție prin intermediul unui sistem de distribuție prin cablu al hotelului (Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2006:764, punctul 42 – SGAE și ECLI:EU:C:2016:379, punctele 47 și 54 – Reha Training).

Noțiunea de „comunicare publică” asociază două elemente cumulative, și anume un act de comunicare a unei opere și comunicarea publică a acesteia din urmă (Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2017:218 – AKM, ECLI:EU:C:2018:634 – Renckhoff și ECLI:EU:C:2019:1111, punctul 61 – Nederlands Uitgeversverbond). Un rol central îl dețin utilizatorul și intenția acțiunii sale, atunci când intervine, pe deplin conștient de consecințele comportamentului său, pentru a oferi clienților săi accesul la o emisiune radiodifuzată conținând o operă protejată, și anume mai ales atunci când în lipsa acestei intervenții clienții nu ar putea sau ar putea doar foarte greu să beneficieze de opera difuzată (Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2012:140, punctul 82 – SCF, ECLI:EU:C:2012:141, punctul 31 – Phonographic Performance Ireland, ECLI:EU:C:2017:456, punctul 26 – Stichting Brein).

O simplă punere la dispoziție a aparatelor de recepție se diferențiază semnificativ de actele de comunicare prin care prestatorii de servicii transmit în mod deliberat clienței lor opere protejate, distribuind suplimentar și conștient un semnal prin intermediul unor receptoare pe care le-au instalat în localurile lor (Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2020:268, punctul 35 – Stirn și SAMI/Fleetmanager, ECLI:EU:C:2016:379 – punctele 47 și 54 – Reha Training).

- c. În litigiul supus judecății sale, instanța de trimitere consideră că existența unui „act de comunicare” corespunzător principiilor menționate mai sus este repusă în discuție de faptul că, dincolo de simpla punere la dispoziție a aparatelor de recepție, comportamentul pârâtei a constat numai într-o retransmisie a semnalului de televiziune prin intermediul sistemului de distribuție prin cablu al hotelului și la care pârâta era îndreptățită în temeiul licenței incontestabile obținute din partea organismelor de gestiune colectivă. Prin scindarea, în dreptul național, a comunicării publice prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc în dreptul prevăzut la articolul 20b din UrhG („retransmisie”) și în dreptul prevăzut la articolul 22 din UrhG („comunicarea emisiunilor de radio”) este îndoielnic dacă, în ansamblu, este îndreptățită concluzia că un comportament al utilizatorului, la care are dreptul în temeiul unei licențe în conformitate cu articolul 20b din UrhG, și anume retransmisia prin cablu în interiorul hotelului, denotă intenția de a săvârși un „act de comunicare”, cu atât mai mult cu cât comportamentul său nu a constat decât în punerea la dispoziție a aparatelor de recepție, comportament care nu este un element constitutiv al încălcării dreptului de autor.

La articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc se prevede că în cadrul actului de comunicare nu este în principiu relevantă legalitatea sau nelegalitatea sursei [*omissis*]. Acest lucru pare însă problematic, deoarece, în speță, utilizarea separată a două aspecte ale comunicării publice în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc s-ar putea regăsi – în condițiile unei armonizări complete a drepturilor de utilizare – în directivă, care stabilește și limita superioară obligatorie a nivelului de protecție (Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2014:76, punctele 37, 40 [*omissis*]).

În speță, instanța de trimitere consideră că există o comunicare publică deoarece oaspeții unui hotel reprezintă un număr destul de important de persoane, precum și un public totdeauna nou, pentru că oaspeții hotelurilor se succed, de regulă, cu rapiditate atât în camere, cât și în sala de fitness (a se vedea Curtea de Justiție, ECLI:EU:C:2006:764, punctele 38, 39, 42 – SGAE și ECLI:EU:C:2012:141, punctele 41, 42, 51 – Phonographic Performance Ireland).

Prin intermediul întrebării preliminare care urmează, instanța de trimitere solicită Curții interpretarea articolului 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc. Întrebarea este adresată deoarece există îndoieli privind existența unui „act de comunicare”, în cazul în care utilizatorul unei opere protejate exercită dreptul de retransmisie prin cablu în temeiul unei licențe acordate potrivit dreptului național, iar comportamentul său nu constă decât în punerea la dispoziție a aparatelor de recepție:

Articolul 3 alineatul (1) din Directiva Infosoc trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau practici naționale conform căreia se consideră comunicare publică furnizarea instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea, cum ar fi aparatele de televiziune din camerele și din sala de fitness ale unui hotel, în cazul în care semnalul este retransmis de asemenea la instalații prin intermediul unui sistem de distribuție prin cablu, care are însă loc în mod legal datorită licenței achiziționate de hotel?

[*omissis*]